

Zamość dnia 29.10.2021 r.

PCPR.II.4428.19.2021

PROTOKÓŁ

kontroli planowanej przeprowadzonej w dniu 05.07.2021 r. w ramach sprawowanego nadzoru w Domu Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczebrzeszynie, Błonie 117, 22-460 Szczebrzeszyn (zwanym w dalszej części protokołu DPS lub Domem).

Kontrolę przeprowadziły:

Pani Edyta Wanarska – referent do spraw nadzoru w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, działający w oparciu o upoważnienie Nr 13/2021 z dnia 05.07.2021 r.;

Pani Wioleta Bielec-Głąb – specjalista pracy socjalnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, działający w oparciu o upoważnienie Nr 13/2021 z dnia 05.07.2021 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) – Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono Panią Aleksandrę Piskorz Dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczebrzeszynie pismem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu znak:PCPR.II.4428.19.2021 z dnia 22.06.2021 r. o terminie przeprowadzenia kontroli planowanej.

Zakres kontroli:

„Ocena realizacji zadań DPS w zakresie potrzeb bytowych”

Kontrolą objęto okres:

01.01.2021 r do dnia 05.07.2021 r.

Ustaień przedstawionych w protokole dokonano w oparciu o kontrolę okazanej dokumentacji, wizję lokalną w obecności Pani Magdaleny Grodzkiej oraz z informacji udzielonej przez Dyrektora Domu w Szczebrzeszynie.

Ustalenia kontroli:

Wymagany standard usług bytowych świadczonych przez Dom określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 z późn. zm.).

W zakresie miejsca zamieszkania

Teren wokół obiektu jest ogrodzony i zagospodarowany. Brama wjazdowa otwierana jest automatycznie. Na terenie wydzielono i zagospodarowano część rekreacyjną dla mieszkańek z ławeczkami i altanką. Osoby korzystające ze sprzętu ortopedycznego mogą swobodnie poruszać się po wyłożonych kostką brukową ścieżkach. Podjazd dla osób korzystających z wózków inwalidzkich znajduje się przy jednym z dwóch wejść do budynku. Dom Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszynie stanowi kompleks dwóch budynków połączony łącznikiem. Z oględzin budynku wynika, że szerokość korytarzy umożliwia swobodne poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich oraz przetransportowanie osób leżących. Wewnątrz budynku była zamontowana winda (sprawna), przystosowana do przewozu osób niepełnosprawnych.

Instalacja przywoławcza systemu przyzywowo-alarmowego zainstalowana była w pokojach mieszkalnych, łazienkach oraz w pomieszczeniach ogólnodostępnych. Centralka znajduje się w dyżurce pielęgniarskiej na I piętrze – uruchomienie systemu włączał sygnał dźwiękowy oraz świetlny. Kontrolujący po uruchomieniu przycisku w pokoju nr 43 stwierdzili, że reakcja personelu była prawidłowa. Po krótkim czasie dwie pielęgniarki i opiekunka rozpoznały się w sytuacji mieszkańek we wskazanym wyżej pokoju.

Dom wyposażony był również w system alarmowo-przeciwożarowy i wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy, który jest okresowo przeglądany i legalizowany (protokoły).

W budynku jest zamontowana kontrolka przejścia z kodem między częścią administracyjną a częścią mieszkalną. Z ustaleń wynika, że mieszkanki nie mają możliwości swobodnego opuszczenia wspomnianej części mieszkalnej. Wyjście poza część mieszkalną był możliwy tylko w obecności pracownika. Ponadto w części administracyjnej znajdował się pokój pracowników socjalnych, do którego mieszkanki nie miały swobodnego dostępu. Kontrolujący zwrócili uwagę, iż teren Domu jest ogrodzony a brama zamykana na pilota więc ograniczenie w swobodnym przemieszczaniu się mieszkańek po terenie Domu nie znajduje zasadności. Powyższy sposób zapewnienia opieki mieszkankom przez Dom godzi w podstawowe prawa człowieka, w szczególności prawo do godności i wolności. W ocenie kontrolujących narusza to art. 52 Konstytucji RP, który mówi o wolności przemieszczania się.

Na dzień kontroli w Domu przebywało 61 mieszkańek, w tym 2 mieszkanki urlopowane i 2 przebywały w szpitalu. DPS ma do dyspozycji 6 pokoi trzyosobowych oraz 27 pokoi dwuosobowych. Z ustaleń wynika, że jedna mieszkanka zamieszkuje sama ze względu na znaczne zaburzenia interakcji społecznej oraz 2 pokoje są przeznaczone w okresie pandemii na izolatki. Pokoje były wyposażone zgodnie z normami standardu w odpowiedni sprzęt dostosowany do potrzeb mieszkańek. Znajdowały się łóżka, szafy ubraniowe, krzesła, szafki nocne oraz inne rzeczy według upodobań mieszkańek.

Mieszkanki mają możliwość korzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Przy umywalkach znajdujących się w łazienkach były zamontowane uchwyty ułatwiające korzystanie z nich przez osoby mniej sprawne.

W Domu znajdują się również następujące pomieszczenia: gabinet medycznej pomocy doraźnej, pokój dziennego pobytu, jadalnia, pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia, kaplica, pokój gościnny, palarnia, kuchenka pomocnicza.

Kontrolujący dokonali wizytacji znajdujących się w jednostce pomieszczeń, które były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów. Bieżące porządki wykonywane były codziennie.

W zakresie odzieży i obuwia

Po uprzednim uzyskaniu zgody mieszkankom skontrolowano stan zaopatrzenia w odzież i obuwiu. Kontrolujący ustalili, że mieszkanki zaopatrzone były w odpowiednią ilość bielizny i odzieży całorocznej oraz stosowne obuwiu.

Każda mieszkanka Domu miała założony skoroszyt oznakowany zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt obowiązującym w jednostce. W skoroszycie znajdowały się dokumenty takie jak:

- protokół kasacji zniszczonej odzieży i przedmiotów mieszkanki,
- indywidualna karta wyposażenia mieszkanki w odzież i obuwiu,
- karta wyposażenia mieszkanki rzeczy własnych (w ocenie kontrolujących nazwa karty jest błędna/nieprawidłowa stylistycznie – powinna brzmieć karta wyposażenia mieszkanki w rzeczy własne),
- notatki służbowe.

Prowadzona powyższa dokumentacja była prowadzona systematycznie i czytelnie. Kontrolujący zwrócili uwagę na sporządzoną przez osobę pierwszego kontaktu notatkę znak: DPS.IV.DTO.401.231.2013.1.2021 z dnia 24.02. 2021 r., zatwierdzoną przez Panią Aleksandrę Piskorz Dyrektora DPS, związaną ze złożeniem wniosku na kwotę 530 zł (dokumentacja stanowi załącznik nr 1 do protokołu). Powyższa notatka została sporządzona na podstawie regulacji zawartych w Zarządzeniu Nr 32/2019 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszynie z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania z depozytami Mieszkanek Domu Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszynie. Kontrolujący w dniu 10.09.2021 r. podczas prowadzonej kontroli doraźnej w DPS w Szczepieszynie zwrócili się z prośbą o przekazanie kopii ww. Zarządzenia wraz z Procedurą sporządzoną przez Panią Aleksandrę Piskorz Dyrektora DPS (dokumentacja stanowi załącznik nr 2 do protokołu). Pani Katarzyna Tałanda Kierownik Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego, poinformowała, że posiada upoważnienia bankowe od mieszanek i opiekunów prawnych do wypłat określonych kwot pieniężnych. Stwierdzono, że środki pieniężne zostawały przez Kierownika przekazywane do pracownika socjalnego, który wprowadzał owe środki do depozytu Domu. Kontrolujący stwierdzili, że Kierownik nie posiadał upoważnienia od mieszanek oraz opiekunów prawnych do przekazywania ich środków pieniężnych do innych osób lub złożenia ich do depozytu DPS. Ponadto ustalono, że pracownicy DPS będącymi osobami I kontaktu nie posiadali upoważnień mieszanek do dysponowania ich środkami pieniężnymi, jak również zasadności i celowości ich wydatkowania. Reasumując powyższy system dysponowania środkami finansowymi mieszanek jest skomplikowany, uciążliwy i zajmuje sporo czasu np. przekazywanie środków pieniężnych od jednego pracownika do drugiego i kolejnego. W protokole kontroli kompleksowej znak: PS-Z.431.1.7.2019 przeprowadzonej w okresie od marca do maja 2019 roku przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie Delegatura w Zamościu przez starszych inspektorów wojewódzkich, opisali w części „zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych” powyższe wskazane zagadnienia, które do dnia kontroli tj. 05.07.2021 r. nie zostały odpowiednio wdrożone. W § 3 ww. Procedurze znajdują się niejasne, enigmatyczne a niekiedy zbędne zapisy. Zgodnie z zapisem art. 155 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. z 2020 poz. 1359) opiekun sprawuje pieczę nad osobą i majątkiem pozostającego pod opieką; podlega przy tym nadzorowi sądu opiekuńczego. Mieszkanek z pełną zdolnością do czynności prawnych mogą samodzielnie podejmować decyzje, m. in. w tym na co przeznaczają swoje środki finansowe. Pracownicy DPS powinni podjąć właściwe działania wobec mieszkanki, aby środki finansowe były wykorzystane przez mieszkankę racjonalnie.

Zakres zadań i kompetencji przysługujących dyrektorowi jednostki organizacyjnej pomocy społecznej wyznacza zakres spraw, które mogą zostać uregulowane lub uszczegółowione w drodze zarządzenia dyrektora jednostki. Dyrektor jednostki może wydawać zarządzenia we wszystkich sprawach, w jakich uzna to za stosowne, z tym zastrzeżeniem, że należą one do jego kompetencji, a jednocześnie nie są to sprawy uregulowane już przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Mieszkanka, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych może podejmować decyzje i dokonywać wyborów. Każda osoba całkowicie ubezwłasnowolniona decyzją Sądu ma przyznanego opiekuna prawnego. Opiekun jest powołany do ochrony interesów osobistych i majątkowych osoby pozostającej pod jego opieką i podlega w tym zakresie nadzorowi sądu opiekuńczego. We wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku osoby pozostającej pod opieką opiekun powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego. W ocenie kontrolujących regulacje zawarte w ww. Regulaminie wykraczają poza kompetencje Dyrektora jednostki kontrolowanej.

W zakresie wyżywienia

Dom Pomocy Społecznej zapewnia 3 posiłki główne: śniadanie, obiad i kolację, które były podawane w następujących odstępach czasu:

- śniadanie od godziny 8.00 do godziny 10.00
- obiad od godziny 12.30 do godziny 14.30
- kolacja od godziny 17.00 do godziny 19.00

Informacja o godzinach wydawania posiłków wywieszona była w jadalni oraz na tablicach ogłoszeń na każdej kondygnacji wraz z jadłospisem.

40 mieszkankom, którym lekarz zlecił korzystanie z odpowiedniej diety, Dom zapewniał odpowiednie posiłki. Z udzielonych informacji kontrolujący ustalili, że 27 mieszkankom ma zleconą: dietę lekkostrawną, w tym dodatkowo mieloną dla 16 mieszkankom, 4 mieszkanki dietę z ograniczeniem tłuszczu, w tym 3 mieszkanki otrzymują posiłek mielony, 3 mieszkanki były karmione jelitowo (PEG), dietę cukrzycową zlecono dla 5 mieszkankom, w tym dla 1 w postaci mielonej oraz dla 1 mieszkanki stosowano cukrzycowo-wątrobową.

Z pozyskanych informacji ustalono, że 11 mieszkankom była karmiona przez personel z uwagi na stan zdrowia w tym 12 były karmione w pokojach mieszkalnych.

Mieszkanki mają możliwość skorzystania z posiłku dodatkowego (dożywiania) o godzinie 15.00 m. in. był to: jogurt, mleko, zupa, ciasto, kanapki.

Kuchenka pomocnicza znajduje się na piętrze budynku w pomieszczeniu o numerze 43. Wyposażona była w stół z krzesłami, mikrofalę, czajnik elektryczny, kuchenkę elektryczną wraz z piekarnikiem, meble kuchenne, lodówkę oraz zestaw mebli kuchennych. Podczas kontroli ustalono, że mieszkanki poza głównymi posiłkami miały dostęp, po wcześniejszym zgłoszeniu u pracownika (drzwi do pomieszczenia o nr 43 zamknięte były na klucz, który był w posiadaniu pracownika Domu), do produktów żywnościowych m. in. takich jak: wędlina, masło, pieczywo, ketchup, herbata, mleko, ogórki. Kontrolujący zwrócili uwagę, na nie przestrzeganie zapisu § 6 ust. 1 pkt 6 lit. d, który określa, że podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę.

Mieszkanki w trakcie rozmów nie zgłaszały uwag w zakresie żywienia.

Utrzymanie czystości

W oparciu o informacje przekazane od psychologa ustalono, że mieszkankami Domu były osoby wymagające całkowitej lub częściowej pomocy w utrzymaniu higieny osobistej i osoby samodzielnie utrzymujące higienę.

Przedstawia się to następująco:

1. liczba mieszanek wymagających całkowitej pomocy przy wykonywaniu czynności związanych z utrzymaniem higieny osobistej wynosi:

- kąpiele 25 mieszanek nie rzadziej niż raz w tygodniu,
- toaleta poranna i wieczorna 21 mieszanek,
- podstawowe zabiegi higieniczne w ciągu dnia (mycie twarzy, rąk) 21 mieszanek,
- karmienie 15 mieszanek,
- zmiana pozycji ułożeniowej 11 mieszanek,
- poruszanie się 11 mieszanek,
- wsadzanie na wózek inwalidzki 3 mieszkanki,
- zmiana pościeli u 33 mieszanek;

2. liczba mieszanek wymagających częściowej pomocy przy wykonywaniu czynności związanych z utrzymaniem higieny osobistej wynosi:

- kąpiele 22 mieszanek nie rzadziej niż raz w tygodniu,
- toaleta poranna i wieczorna 11 mieszanek,
- podstawowe zabiegi higieniczne w ciągu dnia (mycie twarzy, rąk) 11 mieszanek,
- pomoc przy spożywaniu posiłków 19 mieszanek,
- poruszanie się 8 mieszanek,
- wsadzanie na wózek inwalidzki 3 mieszkanki;

3. liczba mieszanek samodzielnie wykonujących czynności związanych z utrzymaniem higieny osobistej wynosi:

- kąpiele 14 mieszanek,
- toaleta poranna i wieczorna 29 mieszanek,
- podstawowe zabiegi higieniczne w ciągu dnia (mycie twarzy, rąk) 29 mieszanek,
- spożywanie posiłków samodzielnie 27 mieszanek,
- poruszanie się samodzielnie przez 42 mieszkanki.

Pośród 61 mieszanek Domu 6 mieszanek porusza się przy pomocy sprzętu ortopedycznego.

Całodobowo z pieluchomajtek korzysta 35 mieszanek. W ramach refundacji DPS w 2021 r. wydatkował na ten cel kwotę 4072,50 zł

Czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej przez osoby wymagające całkowitej lub częściowej pomocy w tym zakresie tj. kąpiele dla określonej grupy osób oraz toaleta poranna i wieczorna, obcinanie paznokci, zmiana pościeli, usługi fryzjerskie, toaleta przeciwoleżynowa oraz zmieniana pozycji ułożeniowej, odnotowywane były w *zeszycie higienicznym, kąpiele, wydawania i przyjmowania pościeli, w rejestrze zmiany pościeli, w raporcie pielęgniarek, opiekunek i pokojowych.*

Zmiana pościeli następuje nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a u osób leżących raz w tygodniu. Natomiast zmiana ręczników nie rzadziej niż raz w tygodniu i w razie potrzeby. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że pościel znajdująca się na łózkach mieszanek była czysta. Stan higieniczny ręczników również nie budził zastrzeżeń kontrolujących.

Jednostka korzystała z usług pralni w Zamościu na wybrane asortymenty tj. w zakresie pościelowej i ręczników. Natomiast z pomieszczenia pomocniczego do prania i suszenia korzystają wszystkie mieszkanki. Rzeczy osobiste (podpisane) przeznaczone do prania zbierane są codziennie lub osobiście dostarczane przez mieszkanki. Osoba pracująca w pralni

wykonuje czynności w zakresie segregacji, prania, suszenia, prasowania oraz przygotowania czystych rzeczy mieszkankom do odbioru przez opiekunki.

Dom wydatkował, w okresie kontrolowanym, na zakup środków czystości dla mieszkankom kwotę 310,24 zł.

W toku kontroli stan bieżącego zaopatrzenia losowo wybranych mieszkankom (panie o inicjałach W.J., T.U., J.T., K.R.) posiadały podstawowe środki czystości i ręczniki w pokojach.

Wnioski

Dom Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszyńcu realizując zadania w zakresie usług bytowych zapewniał mieszkankom całonocny pobyt. Przebywające mieszkanki z niepełnosprawnością miały możliwość przemieszczania się, bez barier architektonicznych, po pomieszczeniach jak również po terenie Domu zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz. 734 z późn.zm.). Jednakże część mieszkalna jest odizolowana od części administracyjnej w tym do pracowników socjalnych oraz Dyrektora DPS. Mieszkanki nie mogą swobodnie przemieszczać się pomiędzy częścią mieszkalną a wyjściem na zewnątrz budynku. Budynek wielokondygnacyjny ma zainstalowaną sprawną windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych. System przyzywowo-alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego był w trakcie kontroli sprawny.

Dom był wyposażony we wszystkie pomieszczenia zgodnie ww. rozporządzeniem. Zastrzeżenia kontrolujących budzi fakt, że przebywające mieszkanki w DPS nie mają swobodnego przemieszczania się z części mieszkalnej do części administracyjnej oraz wyjściu na zewnątrz budynku. DPS w Szczepieszyńcu w zakresie warunków sanitarnych realizuje zadanie w sposób prawidłowy, a kontrolujący nie wnoszą zastrzeżeń. Mieszkankom Domu zapewnia się co najmniej trzy posiłki dziennie. Posiłki były zróżnicowane i w odpowiedniej ilości. Dom zapewniał zestaw posiłków dietetycznych, zgodnie ze wskazaniem lekarza oraz możliwość otrzymania dodatkowego posiłku. Stwierdzoną nieprawidłowością był fakt, iż produkty żywnościowe oraz napoje, które znajdowały się w kuchence pomocniczej nie były dostępne przez całą dobę.

Mieszkanki Domu posiadały w odpowiedniej ilości odzież oraz obuwie całonocne zgodnie z zapisem z § 6 ust. 1 pkt. 7. Mieszkanki z własnych środków pieniężnych zakupują potrzebne artykuły. Dom Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszyńcu zapewnia pensjonariuszkom nie mającym możliwości zakupu z własnych środków pieniężnych odzieży, obuwia lub środków czystości i higienicznych Dom w okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia kontroli tj. 05.07.2021 r. wydatkował na te cele łącznie 4382,74 zł.

W DPS utrzymana była czystość pomieszczeń. Porządki były wykonywane na bieżąco zarówno przez personel jak i mieszkanki. Wszystkie pensjonariuszki były czyste i zadbane. W rozmowie z kontrolującymi nie wnosiły uwag ani potrzeb.

Podsumowując powyższe ustalenia związane z obiegiem środków pieniężnych mieszkankom oraz zapisów zawartych w Procedurze postępowania z depozytami pieniężnymi stwierdza się, że zawarte w niej zapisy są niejasne, enigmatyczne a niekiedy zbędne. Zastrzeżenia kontrolujących budzi obsługa depozytów mieszkankom i ich rozliczenie przez pracowników Domu.

Zalecenia pokontrolne wynikające z przeprowadzonej kontroli planowanej stanowią odrębny dokument, który zostanie przekazany Dyrektorowi jednostki do realizacji.

Dyrektor podmiotu kontrolowanego zapoznaje się z treścią protokołu, podpisuje go lub odmawia podpisania. Podpisanie protokołu równoznaczne jest z jego przyjęciem.

W przypadku odmowy podpisania protokołu, dyrektor podmiotu kontrolowanego zgłasza na piśmie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu ul. Przemysłowa 4, 22-400 Zamość, zastrzeżenia lub wyjaśnienia co do ustaleń zawartych w protokole, wskazuje równocześnie stosowne dowody.

Kontrolujący dokonali wpisu w książce kontroli pod pozycją nr 2.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z przeznaczeniem dla Dyrektora jednostki podlegającej kontroli oraz Dyrektora jednostki kontrolującej.

Zamość, dnia 29.10.2021 r.

Akceptuję Dyrektor PCPR w Zamościu.....

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu
Monika Bergiel
.....
Monika Bergiel

Kontrolujący

Referent do spraw nadzoru

Edyta Wawrzyszka
.....
Edyta Wawrzyszka

Specjalista
PSCO w Zamościu

.....
Edyta Wawrzyszka

DYREKTOR
Kontrolowany

Domu Pomocy Społecznej
"Pod Miodrzewiami" w Szczepieszynie
Agnieszka Podolak-Wilczyńska
.....
Agnieszka Podolak-Wilczyńska

4.11.2021
.....

/Data podpisania protokołu/